

Särskilda villkor för beviljade medel till forskningsinfrastruktur av nationellt intresse

1. Om Vetenskapsrådets beslut och villkor

De beviljade medlen är beslutade inom ramen för utlysningen *Bidrag till forskningsinfrastruktur av nationellt intresse 2025 (2024-00667)* och avser forskningsstödande verksamhet i form av nationell infrastruktur eller teknik- och metodutvecklingsprojekt vid internationell infrastruktur.

För medlen gäller Vetenskapsrådets generella villkor för beviljade medel till forskning och forskningsstödande verksamhet¹, dessa särskilda villkor samt övriga särskilda villkor som följer av beslut eller utlysningstext. Vid en eventuell konflikt mellan de generella och särskilda villkoren har de senare företräde.

Begrepp och uttryck som används i dessa särskilda villkor har samma betydelse som i de generella villkoren. I dessa särskilda villkor avses med forskningsinfrastruktur (infrastruktur) respektive forskningsinfrastrukturprojekt (infrastrukturprojekt) den verksamhet som omfattas av beslutet om beviljade medel.

2. Genomförande

2.1 Organisatoriskt ansvar

2.1.1 Allmänt

I stället för vad som anges i avsnitt 2.5 andra stycket i de generella villkoren gäller att medelsförvaltare ansvarar för att:

- resurser för att genomföra verksamhet ställs till forskningsinfrastrukturens eller forskningsinfrastrukturprojektets förfogande och används i enlighet med Vetenskapsrådets beslut att bevilja medel.
- verksamhet bedrivs som en ekonomiskt avskild enhet.
- medel till verksamhet, från andra än Vetenskapsrådet, inte har villkor eller bindningar som påverkar dess objektivitet, oberoende eller tillgänglighet.
- avtal med kommersiell aktör eller annan intressent inte inskränker möjligheten att publicera resultaten av den forskning eller den forskningsstödande verksamhet som bedrivs med medel från Vetenskapsrådet.
- det finns en plan för hur verksamhet kommer att hantera en situation där ytterligare finansiering från Vetenskapsrådet inte beviljas. Planen ska adressera hur tidigare gjorda investeringar, insamlade prover och data ska tillvaratas på ett strukturerat och ändamålsenligt sätt.
- säkerställa att de tillstånd och godkännanden som krävs finns innan verksamhet påbörjas.

Om verksamhet avser forskningsinfrastruktur gäller även att medelsförvaltare ansvarar för att:

- verksamhet bedrivs som en organisatoriskt avskild enhet.
- den forskning som stöds av infrastrukturen inte har villkor eller bindningar som påverkar infrastrukturens objektivitet, oberoende eller tillgänglighet.
- samfinansiera verksamheten i enlighet med ansökan. De begränsningar gällande medlens användning som följer av avsnitt 4.2 gäller även som begränsningar av vad som får räknas som samfinansiering.

¹ Beslutade av Vetenskapsrådet den 18 december 2023.

2.1.2 Styrgrupp för forskningsinfrastruktur

Om verksamhet avser forskningsinfrastruktur ansvarar medelsförvaltaren för att efter samråd med Vetenskapsrådet utse en styrgrupp för infrastrukturen. En styrgrupp ska även utses för verksamhet som avser forskningsinfrastrukturprojekt i den utsträckning det följer av ansökan eller Vetenskapsrådets beslut.

Styrgruppen ska vara brett nationellt förankrad, ha en jämn könsfördelning samt bestå av ledamöter med vetenskaplig kompetens inom infrastrukturens verksamhetsområde. Vid sammansättning av styrgruppen bör erfarenhet av styrning av infrastrukturer prioriteras och om relevant, kan ledamöter verksamma utanför akademien ingå i styrgruppen. Personer med centrala ledningsuppgifter hos medelsförvaltaren och övriga konsortiemedlemmar bör inte ingå i styrgruppen. Föreståndaren eller andra personer som är operativt verksamma vid infrastrukturen ska inte ingå i styrgruppen.

Styrgruppen ska bland annat ges mandat att:

- besluta i strategiska frågor rörande infrastrukturens verksamhet (inklusive vetenskap, ekonomi och organisation), inklusive fastställande av budget, verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och avvecklingsplan.
- fastställa styrdokument för infrastrukturens verksamhet, inklusive:
 - prioritering av tillgång till infrastrukturen,
 - tillgängliggörande av forskningsdata och mjukvara som tas fram vid/med hjälp av infrastrukturen,
 - tillgängliggörande av prover som samlas in vid infrastrukturen (om relevant)
 - kommersiell användning av resultat som tagits fram vid infrastrukturen.

Medelsförvaltaren är i förhållande till Vetenskapsrådet ansvarig för att uppfylla de åtaganden som följer av villkoren för de beviljade medlen.

2.1.3 Projektledare för forskningsinfrastrukturprojekt

Om det följer av ansökan eller Vetenskapsrådets beslut att verksamhet som avser ett forskningsinfrastrukturprojekt ska ledas av en projektledare ansvarar medelsförvaltaren för att denne bland annat ges mandat att:

- besluta i strategiska frågor rörande infrastrukturprojektet (inklusive vetenskap, ekonomi och organisation, fastställande av budget, verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och avvecklingsplan).
- fastställa styrdokument för infrastrukturprojektets verksamhet, inklusive:
 - tillgängliggörande av forskningsdata och mjukvara som tas fram inom ramen för infrastrukturprojektet.
 - tillgängliggörande av prover som samlas in inom ramen för infrastrukturprojektet (om relevant).
 - kommersiell användning av resultat som tagas fram inom ramen för infrastrukturprojektet.

2.2 Konsortium

Om verksamhet bedrivs inom ramen för ett konsortium ansvarar medelsförvaltaren i förhållande till Vetenskapsrådet för att verksamhet som bedrivs inom ramen för konsortiet genomförs i enlighet med villkoren för de beviljade medlen.

Medelsförvaltaren ansvarar för att det finns en samverkansöverenskommelse mellan konsortiemedlemmarna. Överenskommelsen ska klargöra medlemmarnas åtaganden gentemot varandra och vara förenlig med de villkor som gäller för de beviljade medlen. Överenskommelsen ska finnas på plats när utbetalningsperioden börjar.

Ingående medlemmar i konsortiet framgår av Vetenskapsrådets beslut att bevilja medel. Förändring av konsortiets sammansättning kräver Vetenskapsrådets godkännande. Vid en sådan ändring ska en ny samverkansöverenskommelse mellan medlemmarna upprättas.

2.3 Återrapportering om genomförande

Utöver vad som anges i avsnitt 2.6 i Vetenskapsrådets generella villkor gäller följande i fråga om återrapportering om genomförande av verksamhet.

Medelsförvaltare ska årligen lämna in en verksamhetsrapport samt en lista över vetenskapliga publikationer till Vetenskapsrådet.

Om verksamhet avser forskningsinfrastruktur ska medelsförvaltare årligen lämna in nyckeltal till Vetenskapsrådet. Vidare ska en handlingsplan för jämställdhet i användning, styrning och annan verksamhet vid infrastrukturen lämnas in till Vetenskapsrådet senast den 30 juni utbetalningsperiodens första år.

Åtterrapporeringen enligt ovanstående stycken ska följa Vetenskapsrådets anvisningar.

Medelsförvaltare ska även lämna annan åtterrapporering om genomförande om Vetenskapsrådet begär det.

2.4 Tillgång till infrastrukturen och vetenskaplig utrustning

I stället för vad som anges i avsnitt 2.8 i de generella villkoren gäller följande.

I de fall verksamhet avser forskningsinfrastruktur ansvarar medelsförvaltare för att infrastrukturen är öppet tillgänglig. Det innebär att användare ska beviljas tillgång till infrastrukturen eller vetenskaplig utrustning genom en transparent process baserad på vetenskaplig excellens. Vetenskaplig utrustning ska göras tillgänglig enligt beskrivning i ansökan och ska vara öppet tillgänglig så länge utrustningen är i bruk.

Om vetenskaplig utrustning är placerad utomlands ska den förvaltas av medelsförvaltare under hela utbetalningsperioden, om Vetenskapsrådet inte har beslutat annat.

Medelsförvaltare ansvarar för att användare ges ett adekvat stöd för att nyttja infrastrukturen och vetenskaplig utrustning.

Kommersiella användare eller uppdragsforskning som nyttjar infrastrukturen eller vetenskaplig utrustning ska täcka den faktiska kostnaden för sin användning.

2.5 Byte av medelsförvaltare

Utöver vad som anges i avsnitt 2.10 i de generella villkoren gäller att byte av medelsförvaltare ska ske i samråd med övriga medlemmar i konsortiet.

2.6 Byte av projektledare

I stället för vad som anges i avsnitt 2.11 i de generella villkoren gäller att byte av projektledare kräver Vetenskapsrådets godkännande.

2.7 Anskaffning av vetenskaplig utrustning

Upphandling av vetenskaplig utrustning ska slutföras inom 15 månader efter påbörjad bidragsperiod. Om särskilda skäl föreligger kan, efter framställan från medelsförvaltaren, ytterligare tid för upphandling medges. Framställan om ytterligare tid för upphandling ska inkomma till Vetenskapsrådet inom 15 månader efter påbörjad utbetalningsperiod.

3. Publicering och spridning av resultat samt information

3.1 Publicering av resultat

I stället för vad som anges i avsnitt 3.1 i de generella villkoren gäller följande.

Forskningsdata och mjukvara som tas fram vid infrastrukturen eller inom forskningsinfrastrukturprojektet ska göras öppet tillgängliga så snart det är möjligt och i den utsträckning det är tillåtet enligt gällande rätt. Vidare ska prover som samlas in vid infrastrukturen göras tillgängliga så snart det är möjligt och i den utsträckning det är tillåtet enligt gällande rätt.

3.2 Uppgifter om Vetenskapsrådets finansiering

I stället för vad som anges i avsnitt 3.2 i de generella villkoren gäller följande.

Om verksamhet avser forskningsinfrastruktur ska information om infrastrukturen innehålla uppgift om de medel som Vetenskapsrådet har beviljat.

Vid publicering och annan spridning av resultat från forskning som möjliggjorts av forskningsinfrastrukturen eller forskningsinfrastrukturprojektet ska detta ske genom att infrastrukturens eller projektets namn, samt uppgift om att Vetenskapsrådet är finansär anges. Vid publicering av vetenskapliga originalartiklar ska detta anges under rubriken *Acknowledgements* eller motsvarande rubrik. Det ankommer på medelsförvaltaren att se till att både infrastrukturens personal och de forskare som använder infrastrukturen uppfyller de nämnda informationskraven.

4. Användning av medlen

4.1 Dispositionstid

I stället för vad som anges i avsnitt 4.1 andra stycket andra meningen i de generella villkoren gäller att beviljade medel endast får disponeras under utbetalningsperioden.

I stället för vad som anges i avsnitt 4.1 fjärde stycket i de generella villkoren gäller att en ansökan om förlängning av rätten att disponera utbetalade medel ska lämnas in av medelsförvaltare senast 60 kalenderdagar innan utbetalningsperiodens utgång.

4.2 Vad medlen får användas till

Fördelningen av beviljade medel mellan drift och vetenskaplig utrustning, inkl. inköpta tjänster, framgår av Vetenskapsrådets beslut.

Beviljade medel får endast användas för drift och vetenskaplig utrustning, inkl. inköpta tjänster, i infrastrukturen samt för utveckling och test av funktionalitet enligt vad som följer av Vetenskapsrådets beslut.

Beviljade medel får användas till anordnande och deltagande i konferenser som är särskilt riktade till forskningsinfrastrukturer, användarmöten eller i syfte att främja ökat nyttjande av infrastrukturen.

Utöver de begränsningar som anges i avsnitt 4.2 i de generella villkoren gäller att de beviljade medlen inte får användas:

- till doktorandlön (inklusive den del av doktorandens lön som innebär institutionstjänstgöring),
- till kostnader för forskarskola.
- till kostnader för konferenser utöver vad som anges i stycke tre ovan.
- till kostnader för forskarutbyte.
- till resebidrag för forskare som använder infrastrukturen, eller liknande.
- som finansiering av medverkan i EU-projekt, om detta inte särskilt beviljats av Vetenskapsrådet.

Om verksamhet avser forskningsinfrastruktur gäller även att de beviljade medlen inte får användas till lön till postdoktor eller lön till biträdande universitetslektor.

Om Vetenskapsrådet beslutar att de beviljade medlen inte längre ska betalas ut eller om verksamhet avslutas i förtid får redan utbetalade medel därefter inte användas för inköp av vetenskaplig utrustning eller inköpt tjänst.

4.3 Ändrad användning

I stället för vad som anges i avsnitt 4.2 första stycket i de generella villkoren i fråga om betydande ändringar gäller att medelsförvaltare ska inkomma med en framställan om ändring av medlens användning i samband med att behov av ändring uppstår. Det gäller även sådana ändringar av fördelningen av medel mellan kostnadslag för drift och vetenskaplig utrustning, inkl. inköpta tjänster.

4.4 Redovisning

Samtliga intäkter och kostnader som hänförs till infrastrukturen eller infrastrukturprojektet ska i den ekonomiska redovisningen särskiljas (särredovisas) från övrig verksamhet av medelsförvaltare och konsortiemedlemmar.

4.5 Tullfrihet

Tullfrihet ska sökas för utrustning som finansieras med medel från Vetenskapsrådet.

5. Ekonomisk återrapportering

Utöver vad som avses i avsnitt 5 i de generella villkoren gäller följande i fråga om ekonomisk återrapportering.

Om det totala beloppet för beviljade medel uppgår till fem miljoner kronor eller mer ska extern auktoriserad/godkänd revisor granska den ekonomiska återrapporteringen med avseende på Vetenskapsrådets generella och särskilda villkor och en granskningsrapport ska bifogas till den slutliga ekonomiska återrapporteringen. Granskningsrapporten ska utfärdas enligt Vetenskapsrådets anvisningar.

Granskningsrapporten ska även bifogas från de konsortiemedlemmar som tar emot minst fem miljoner kronor totalt under bidragsperioden. Beviljade medel från Vetenskapsrådet får användas för att bekosta granskningsrapporten.